

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان:

بررسی و انجام مطالعات همه گیر شناسی و
اکو اپی زئوتیک در خصوص بیماری های اخطار کردنی
سازمان OIE در جمعیت های مورد مطالعه قزل آلای رنگین کمان

مجری مسئول:

سید جلیل ذریه زهرا

شماره ثبت

۵۷۰۲۲

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان طرح/پروژه: بررسی و انجام مطالعات همه گیر شناسی و اکو اپی زئوتیک در خصوص بیماری های

اخطار کردنی سازمان OIE در جمعیت های مورد مطالعه قزل آلاهی رنگین کمان

کد مصوب: ۹۴۰۰۳۴-۹۴۰۰۲-۹۴۰۱-۰۱۸-۱۲۱۸-۱۲-۱۳۴۸

نام و نام خانوادگی نگارنده/نگارندگان: سید جلیل ذریه زهرا، شاپور کاکولکی

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرحهای ملی و مشترک دارد): سید جلیل
ذریه زهرا

نام و نام خانوادگی مجری /مجربان: سید جلیل ذریه زهرا، شاپور کاکولکی

نام و نام خانوادگی همکار(ان): ابوالفضل سپهداری، محمد رضا مهربانی، مهتاب یارمحمدی، محدث قاسمی،

مریم قیاسی، سید داوود حسینی، مریم دادار، میلاد عادل، منصور صدریان، کورس رادخواه

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): -

نام و نام خانوادگی ناظر(ان): -

محل اجرا: استان تهران

تاریخ شروع: ۱۳۹۴/۱۰/۱

مدت اجرا: ۲ سال و ۶ ماه

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۳۹۹

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ
بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه: بررسی و انجام مطالعات همه گیر شناسی و اکو اپی
زئوتیک در خصوص بیماری های اخطارکردنی سازمان OIE در
جمعیت های مورد مطالعه قزل آلالی رنگین کمان

کد مصوب: ۹۴۰۰۳۴-۹۴۰۰۲-۹۴۰۰۱-۰۱۸-۱۲۱۸-۱۲-۱۳۴۸

شماره ثبت (فروست): ۵۷۰۲۲ تاریخ: ۱۳۹۸/۱۱/۲۶

با مسئولیت اجرایی جناب آقای سید محمد ابراهیم جلیل ذریه زهرا
دارای مدرک تحصیلی دکتری تخصصی در رشته بهداشت و
بیماری های آبزیان می باشد.

**پروژه توسط داوران منتخب بخش بهداشت و بیماری های آبزیان در
تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۲۲ مورد ارزیابی و با رتبه عالی تأیید گردید.**

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد ■ پژوهشکده □ مرکز □ ایستگاه □

با سمت عضو هیئت علمی در موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور
مشغول بوده است.

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۲	۱- مقدمه
۳	۱-۱- اهمیت، ضرورت و توجیه اقتصادی و اجتماعی تحقیق
۳	۱-۲- اهداف تحقیق
۴	۱-۳- فرضیات تحقیق
۴	۱-۴- کلیات
۴	۱-۴-۱- ویروس نکروز عفونی بافت خونساز (IHN)
۷	۱-۴-۲- نکروز عفونی لوزالمعده است (IPN)
۱۰	۱-۴-۳- سپتی سمی خونریزی دهنده ویروسی
۱۴	۲- مروری بر منابع و ادبیات تحقیق
۱۶	۳- مواد و روش ها
۱۶	۳-۱- نمونه برداری
۱۹	۴- نتایج
۲۲	۵- بحث
۲۶	پیشنهادها و راههای کنترلی
۲۷	منابع
۳۰	چکیده انگلیسی

چکیده

میزان تولید محصولات شیلاتی کشور در سال ۱۳۹۶ بالغ بر یک میلیون تن و از این میان کل فراورده های حاصل از آبرزی پروری در ایران در سال ۱۳۹۶ به حدود ۳۰۰ هزار تن رسید که از این مقدار در حدود ۱۶۰ هزار تن مربوط به ماهیان سردآبی بوده است. افزایش رو به رشد آبرزی پروری و بالا بودن تراکم ماهی در مزارع، موجب بالا رفتن میزان مواد ازته، افزایش استرس و بروز بیماریهای گوناگون در بین ماهیان پرورشی شده و در ماهیان سردآبی برخی از بیماری ها نمود بیشتری دارد. از جمله این بیماری ها می توان به بیماریهای ویروسی خطرناک در حوزه پرورش ماهیان سردآبی از جمله: بیماری نکروز عفونی بافت خونساز (IHN)، بیماری سپتی سمی هموراژیک ویروسی (VHS) و نکروز عفونی پانکراتیک (IPN) اشاره نمود. بر خلاف سایر پروژه های این طرح که نمونه برداری ها از بافت های ماهیان مدنظر بوده است، در این پروژه واحد نمونه برداری، مزرعه انتخاب گردید و با توجه به چیدمان کار بر اساس مزارع مختلف نتایج مثبت یا منفی بودن حضور عامل بیماریزا در آنها ثبت گردید. در هر حال نمونه های آبرزیان از مناطق مورد نظر در تنکابن و یاسوج و بر اساس جدول شماره یک اخذ گردید و پس از انجام آزمایش های مولکولی نتایج آلودگی مزارع به هر یک از سه ویروس سپتی سمی خونریزی دهنده ویروسی (VHS)، نکروز عفونی پانکراس (IPN)، بیماری عفونی بافتهای خونساز (IHN) مشخص شد. بر اساس نتایج منطقه مازندران چنین استنباط می شود که افزایش امنیت زیستی در مزرعه پیش مولد تفاوت معنی داری ($p > 0.05$) بر افزایش ایمنی اختصاص و آنتی بادی سرم ماهیان نداشته است و این شاخص در ماهیان مراکز مختلف از میزان نسبتا برابری برخوردار است. البته شاخص لیزوزیم به عنوان شاخص ایمنی غیر اختصاصی در مزرعه پیش مولد از افزایش معنی داری برخوردار بوده که می تواند دلالت بر این نکته داشته باشد که ارتقا سطح ایمنی زیستی می تواند باعث کاهش استرس و تغییر مسیر انرژی به سمت عملیات پرورشی هدایت شود.

کلمات کلیدی: قزل آلائی رنگین کمان، بیماریهای ویروسی، Real-Time PCR، IHN، VHS، IPN